

RTU studiju kurss "Makroekonomika"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0006
Nosaukums	Makroekonomika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Jelena Lonska - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa mērķis ir, pamatojoties uz makroekonomikas teorijas pamatlicēju darbiem un mūsdienu zinātnes atzinumiem, veidot studentos izpratni par ekonomikas funkcionēšanas objektīviem likumiem un principiem makrolīmenī un valsts ekonomiskās politikas teorētisko pamatu un realizācijas mehānismu mūsdienu strauji mainīgajā vidē, iepazīstināt studentus ar makroekonomikas teorijas pamatjautājumiem, kā arī attīstīt studenta ekonomisko domāšanu, ekonomisko procesu analīzi, novērtēšanas un modelēšanas prasmes. Kursā tiek apskatītas tirgus ekonomikas funkcionēšanas likumsakarības un to īstenošanas mehānisms makrolīmenī, tostarp ekonomikas galveno naudas plūsmu (patēriņa, ietaupījumu, investīciju) veidošanās un nacionālo tirgu (preču, naudas, darba) darbības pamatnosacījumi, skaidroti kopējā pieprasījuma un piedāvājuma teorija, cikliskums ekonomikā, ekonomikas valstiskās regulēšanas instrumenti – fiskālā un monetārā politikas, kā arī makroekonomikas starptautiskais aspekts.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt studentu spēju izprast makroekonomikas procesus un politiku, pielietojot teorētiskās zināšanas un praktiskās prasmes ekonomikas vides analīzē, un pieņemt pamatotus lēmumus uzņēmējdarbības kontekstā, ņemot vērā makrovides ietekmi. Studiju kursa uzdevumi: 1) Zināšanas un izpratne – Demonstrēt izpratni par galvenajiem makroekonomikas jēdzieniem, likumsakarībām un politikas instrumentiem. 2) Analītiskās un komunikācijas prasmes – Formulēt, aprakstīt un pamatoti analizēt makroekonomiskās problēmas un risinājumus, diskutēt par tiem ar speciālistiem un sabiedrību. – Novērtēt pasaules ekonomikas tendences un to ietekmi uz uzņēmumu darbību. 3) Kompetence lēmumu pieņemšanā – Patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt makroekonomisko informāciju. – Izmantot analīzes metodes, lai kvantitatīvi novērtētu valsts ekonomiskās politikas ietekmi. – Izdarīt secinājumus par ilgtspējīgas attīstības jautājumiem uzņēmējdarbības kontekstā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Teorētiskās u.c. norādītās literatūras izpēte un analīze 2. Gatavošanās 1 semināra nodarbībai (1 prezentācijas sagatavošana) 3. Gatavošanās 1 kontroldarbam 4. Gatavošanās eksāmenam
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Šenfelde, M. Makroekonomika. 5. izdevums. – Rīga: RTU, Tautsaimniecības un reģionālās ekonomikas institūts, 2014. – 245 lpp. 2. Krugman, P., Wells, R. Macroeconomics. 5th edition. - Worth Publishers Inc., U.S., United States, 2018. 3. Siņicins, M. Ekonomika: mācību grāmata. Galv. red. Vilnis Purēns. Rīga, RaKa, 2014. - 331 lpp. 4. Brīvers, I. Konservatīva ekonomista skats uz cilvēkiem un pasauli XXI gadsimtā. Rec.: Raita Karnīte, Andrejs Jaunzems, Juris Morics; red. Laura Riekstiņa. Rīga: Dobums, 2017. - 269 lpp. Papildu/Additional: 1. Ким, И. А. Сборник заданий по макроэкономике. - Изд-во Вита-Пресс, 2014. - 207 с. 2. Dodge, E.R. 5 Steps to a 5: AP Macroeconomics 2020 Elite Student Edition: AP Macroeconomics 2020 Elite Student Edition. - McGraw-Hill Education, 2019. 3. Kapitāls – Rīga: Izdevniecība IKK, ikmēneša žurnāls par ekonomiku un biznesu. 4. Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību. – Rīga: Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, publicēts reizi pusgadā. 5. Latvijas tautsaimniecība: Makroekonomiskais apskats. – Rīga: Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde, publicēts reizi ceturksnī. 6. Latvijas Bankas gada pārskats. – Rīga: Latvijas Banka, publicēts ik gadu. 7. Makroekonomisko Norišu Pārskats. – Rīga, Latvijas Banka, publicēts 4 reizes gadā. Citi infomācijas avoti/Other sources of infomation: 1. www.makroekonomika.lv 2. Latvijas Banka: www.bank.lv 3. LR Ekonomikas ministrija: www.em.gov.lv 4. LR Finanšu ministrija: www.fm.gov.lv 5. LR Centrālās Statistikas pārvalde: www.csb.gov.lv 6. Eurostat statistikas datu bāze: https://ec.europa.eu/eurostat/home? 7. Swedbankas analītiskā informācija makroekonomikā: https://www.swedbank.lv/analitiskie_materiali/ekonomika/ 8. Luminor bankas analītiskā informācija makroekonomikā https://www.luminor.lv/lv/ekonomikas-apskati 9. SEB bankas analītiskā informācija makroekonomikā http://www.seb.lv/lv/private/research/analytic-info/macroeconomics/

Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas matemātikā un mikroekonomikā
-------------------------------	--

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads makroekonomikā un makroekonomikas pamatrādītāji: nacionālais kopprodukts, iekšzemes kopprodukts (IKP), IKP aprēķināšanas pamatmetodes, cenu indeksi, reālais un nominālais IKP.	6	8	1	10
Makroekonomiskais līdzsvars: ekonomiskie cikli, to posmi, kopējais pieprasījums, tā struktūra un faktori, Ērvinga Fišera „maiņas vienādojums”, kopējais piedāvājums, tā struktūra, faktori un līknes veidi, kopējā pieprasījuma un kopējā piedāvājuma līdzsvars un mijiedarbība.	4	7	1	11
Patēriņš, ietaupījumi un investīcijas: patēriņa un ietaupījumu savstarpējā sakarība, „Keinsa krusta” grafiskais attēlojums, patēriņa vidējā tieksme, patēriņa robežtieksme, ietaupījumu vidējā tieksme, ietaupījumu robežtieksme, investīcijas, to ietekmes faktori, investīciju multiplikators.	4	7	2	11
Inflācija un bezdarbs: inflācijas būtība un kvantitatīvais novērtējums, deflācija, inflācijas izpausmes formas, inflācijas sekas, bezdarbs un tā līmeņa noteikšana, bezdarba veidi un dabiskais bezdarba līmenis, bezdarba sociāli ekonomiskās sekas, Oukena likums, inflācijas un bezdarba sakarība, Filipa likne.	6	8	2	12
Fiskālā politika un ekonomikas valsts regulēšana: valsts fiskālā politika un tās veidi, valsts izdevumu multiplikators, valsts struktūrpolitika, valsts sociālā politika, Lorenca līkne, Džini koeficients, valsts nodokļu sistēma, Lafēra līkne, valsts budžeta sistēma.	6	8	2	12
Valsts monetārā politika, banku darbība un nauda: nauda, tās veidi un funkcijas, naudas vēture, naudas pieprasījums un piedāvājums, naudas tirgus, banku sistēmas darbība, finanšu sistēmas struktūra, banku depozītu veidošanās process un naudas multiplikators.	6	8	2	12
Kopā:	32	46	10	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Biznesa vadība"	Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Biznesa vadība"
1. Zināšanas (zināšanas un izpratne) 1.1. Spēj parādīt attiecīgās vadības zinātnes jomas svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni Studējošais kursa noslēgumā spēj parādīt makroekonomikas zinātnes svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.	Kontroldarbs, prezentācija, eksāmens
2. Prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes) 2.1. Spēj, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, veikt profesionālu, māksliniecisku, inovatīvu vai pētniecisku darbību. Studējošais kursa noslēgumā spēj, izmantojot apgūtos makroekonomikas zinātnes teorētiskos pamatus un prasmes, veikt profesionālu, māksliniecisku, inovatīvu vai pētniecisku darbību. 2.2. Spēj formulēt un analītiski aprakstīt vadības zinātnes informāciju, problēmas un risinājumus, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem Studējošais kursa noslēgumā spēj formulēt un analītiski aprakstīt makroekonomikas zinātnes informāciju, problēmas un risinājumus, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem.	Kontroldarbs, prezentācija, eksāmens
3. Kompetence (analīze, sintēze un novērtēšana) 3.1. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot.. Studējošais kursa noslēgumā spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt makroekonomisko informāciju un to izmantot.	Kontroldarbs, prezentācija, eksāmens
Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Grāmatvedība"	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Grāmatvedība"
1. Zināšanas (zināšanas un izpratne) 1. Demonstrēt un pielietot grāmatveža profesijai raksturīgās vispārējās un specializētās zināšanas priekšstata, izpratnes un lietošanas līmenī. Studējošais kursa noslēgumā spēj demonstrēt un pielietot ar makroekonomikas zinātni saistītas vispārīgās un specializētās zināšanas priekšstata, izpratnes un lietošanas līmenī.	Kontroldarbs, prezentācija, eksāmens
2. Prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes) 2.1. Izvērtēt un pilnveidot savu un citu cilvēku darbību, strādāt sadarbībā ar citiem, plānot un organizēt darbu, lai veiktu konkrētus uzdevumus grāmatvedības darba organizēšanā. Studējošais kursa noslēgumā spēj izvērtēt un pilnveidot savu un citu cilvēku darbību, strādāt sadarbībā ar citiem, plānot un organizēt darbu, lai veiktu konkrētus uzdevumus grāmatvedības darba organizēšanā.	Kontroldarbs, prezentācija, eksāmens

3. Kompetence (analīze, sintēze un novērtēšana)	Kontroldarbs, prezentācija, eksāmens
3.1. Spēj novērtēt grāmatvedības lomu un grāmatvedības informācijas nozīmīgumu plašākā sociālā kontekstā.	
Studējošais kursa noslēgumā spēj analītiski izvērtēt grāmatvedības informācijas nozīmīgumu makroekonomikas griezumā.	

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Līdzdalība lekcijās un aktivitātes praktiskajās nodarbībās	10
Kontroldarbs	20
Seminārs (prezentācija)	20
Gala eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	14.0	14.0	4.0		*	